

VIGILIE VELIKÉ NOCI

(spojená s křtem [, biřmováním] a prvním sv. přijímáním dospělých katechumenů)

- Je třeba, aby si katechumen předem vybral **biřmovací jméno**.
- Dále si vybere **křestního a biřmovacího kmotra** (kmotru). Je vhodné, aby to byla jedna osoba. Kmotr musí být pokřtěný a doporučuje se, aby byl i biřmovaný.
- Ke svatému křtu si katechumen obstará **křestní svíčku a křestní roušku** (u dospělého katechumena je vhodné větší roucho či šál – mělo by být bílé barvy).

•
•
•
•
•

Po chvíli ticha po kázání se kněz vrátí k obětnímu stolu a přečte následující komentář:

Nyní následuje třetí část velikonoční vigilie, a sice **křestní bohoslužba**. Veliká noc je veliká tím, že v ní Kristus vstal z mrtvých, dovršil naše vykoupení a uskutečnil naše omilostnění. Toho se nám osobně dostává ve křtu svatém. Proto se o této Veliké noci v prvotní církvi křtilo a také my dnes zde budeme svědky svatého křtu, a potom si připomeneme svůj vlastní křest.

Ježíš Kristus se s námi dnes setkal ve znamení světla a slova, nyní se s námi setká ve znamení vody.

Nejprve budou představeni naši katechumeni. Poté zazní zpěv litanií ke všem svatým. Budeme vzývat svaté, kterým křest otevřel slávu nebe a prosit je o přimluvu, abychom všichni dokázali uvádět závazky plynoucí z našeho křtu do každodenního života. Při litaniích budeme všichni stát – vzhledem k právě začínající velikonoční době. Komu se obtížně vstává, může samozřejmě po celou dobu litanií zůstat sedět.

Kněz se nyní obrací ke katechumenům. Tito jsou shromážděni spolu se svými kmotry v první lavici poblíž křtitelnice. Kněz říká:

Milovaní bratři a sestry, přátelé Boží! Toto je den, který učinil Pán, jásejme a radujme se z něho. Toto je den, který patří především Vám, milý(á) N. Proto se Vás nyní ptám: Co žádáte od církve Boží?

Katechumen povstane a odpoví:

Svatý křest.

Kněz:

A proč chcete být pokřtěn(a)?

Katechumen odpoví:

Protože jsem uvěřil(a) v Ježíše Krista.

Kněz dále pokračuje:

Víra v Krista Vám dá život věčný. Neboť je psáno: Toto je život věčný – abychom poznali jediného pravého Boha a toho, kterého on poslal, Ježíše Krista. Ptám se Vás proto před církví a před Bohem: Můžete nás ujistit, že jste se poctivě snažil(a) osvojit si všechno, co je nezbytným předpokladem poznání Pána Ježíše?

Katechumen odpoví:

Ano.

Kněz:

Můžete nás ujistit, že jste se poctivě snažil(a) připravit se na život ve společenství církve?

Katechumen odpoví:

Ano.

Kněz:

Víte tedy, jaký nárok klade na křesťana Kristovo evangelium a život ve společenství bratří a sester, a uvědomujete si, k čemu se svatým křtem zavazujete?

Katechumen odpoví:

Ano.

Potom se kněz obrátí ke kmotrovi:

A vy, bratře (sestro), chcete být tomuto katechumenovi (této katechumence) kmotrem (kmotrou). Můžete se před Bohem a před námi za něho (za ni) zaručit?

Kmotr povstane a odpoví:

Ano.

Kněz:

A chcete mu (jí) pomáhat?

Kmotr odpoví:

Ano.

Kněz položí otázku také všem ostatním přítomným:

A ptám se také vás ostatních, bratři a sestry: Přijímáte tohoto katechumena (tuto katechumenku) do našeho společenství a chcete mu (jí) slovem i skutkem pomáhat?

Všichni:

Ano.

Nyní kněz se sepjatýma rukama říká:

Modleme se.

Děkujeme ti, nebeský Otče, za tohoto tvého služebníka (za tuto tvou služebnici). Děkujeme ti za to, žeš ho (jí) tolika způsoby zval a žeš ho (jí) dnes přivedl mezi nás. A prosíme tě: Dej, ať všechno, co s ním (s ní) ve své lásce zamýšlíš, se na něm (na ní) naplní. Skrze Krista, našeho Pána.

Všichni:

Amen.

Nakonec kněz řekne:

Od této chvíle máte, milý(á) N., své místo v našem shromáždění. Dobrořečme Pánu.

Všichni odpoví:

Bohu díky.

Kněz a přísluhující se nyní odeberou ke křtitelnici. Katechumeni se svými kmotry zatím zůstávají na svých místech v lavici. U křtitelnice kněz promluví k přítomným těmito slovy:

Bůh chce rozmnožit naše shromáždění
křtem tohoto vyvoleného (této vyvolené, těchto vyvolených).
Provázejme ho (ji, je) ke křtu svými modlitbami
ve společenství všech svatých.

Ihned po této modlitbě kněz vyzve přítomný Boží lid:

Povstaňme, prosím, ke zpěvu litaní ke všem svatým.

Všichni vstanou, načež kněz zpívá (event. varhaník hraje a pěvecký sbor na kůru zpívá) litanie ke všem svatým.

Po skončení zpěvu litaní ke všem svatým zůstává kněz s přísluhujícím u křtitelnice a se sepjatýma rukama se modlí za přítomné katechumeny:

Všemohoucí, věčný Bože,
sešli svého Ducha na tohoto svého služebníka,
(tuto svou služebnici, tyto své služebníky),
který se má (která se má, kteří se mají)
skrze křest narodit k tvému životu,
a stůj při nás se svou láskou,
až ho (ji, je) budeme křtít:
učiň ty sám svou mocí,
čeho je naše pokorná služba znamením.
Skrze Krista, našeho Pána.
O.: Amen.

Nyní kněz přečte následující komentář:

Nyní bude posvěcena křestní voda, kterou se bude křtít nejen v této dnešní Veliké noci, ale také po celou velikonoční dobu. Budeme se modlit k Bohu, aby skrze Krista sestoupila do křestní vody síla Ducha svatého a dala této křestní vodě moc rodit nové Boží děti v milosti posvěcující.

Nyní kněz posvěti křestní vodu.

Poté, co posvěti křestní vodu, přečte kněz následující komentář:

Bratři a sestry, křestní voda byla právě posvěcena. Nyní bude následovat svatý křest našich katechumenů, kteří se nejprve zřeknou všeho zlého a poté vyznají svoji víru. Při vlastním křtu vkládá kmotr (kmotra) pravou ruku na pravé rameno katechumena (katechumenky), aby tím vyjádřil(a), že je připraven(a) mu (jí) pomáhat a být mu (jí) v rámci svých sil oporou na jeho (její) cestě víry.

Kněz osloví přítomné katechumeny a jejich kmotry:

Prosím toho (tu, ty), který(á) (kteří) má (mají) být pokřtěn(a) (pokřtěni), aby spolu se svým kmotrem (svou kmotrou, svými kmotry) přistoupil(a,i) ke křtitelnici.

Jakmile se katechumeni se svými kmotry shromáždí u křtitelnice, vztáhne kněz obě ruce nad katechumeny a modlí se exorcismus:

Modleme se.

Milosrdný Bože, tys poslal svého milovaného Syna,
aby nás vyvedl z otroctví hříchu a dal nám svobodu.

Prosíme tě za tvého služebníka (za tvou služebnici),
který(á) s námi vyznává svou hříšnost.

Vyved' ho (ji) z temnot do svého světla

a dej, ať se na něm (na ní) ukáže moc smrti a vzkříšení tvého Syna.

Bud' s ním (s ní) po celý život,

a až bude pokoušen(a) a bude bojovat proti duchu zla,
jeho (její) silou ať je Ježíš Kristus.

Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

Všichni:

Amen.

Kněz pokračuje:

Milý(á) N., olej katechumenů, kterým Vás nyní pomažu na rukou, je znamením síly.
Vaší silou ať je Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel, neboť on žije a kraluje na věky věků.

Všichni:

Amen.

Kněz nyní vezme olej katechumenů a maže katechumena na dlaních obou ruk. Nic přitom neříká. Pak pokračuje těmito slovy:

Milý(á) N., velká chvíle Vašeho života je před Vámi. Před námi všemi, protože Váš křest je věcí všech, kteří Vás na křest připravovali, i všech ostatních, kteří se snažili dávat Vám příklad, jak následovat Pána Ježíše. My všichni Vám i do budoucnosti slibujeme, že se za Vás budeme modlit a že Vám chceme pomáhat svým příkladem.

Nyní tedy budete pokřtěn(a). Protože však nezbytným předpokladem křtu je víra, je třeba, abyste před církví svou víru vyznal(a). Ale ještě předtím, než svou víru vyznáte, jménem svaté církve Kristovy se Vás ptám:

Kněz:

Chcete žít ve svobodě Božích dětí, a zříkáte se proto hříchu?

Katechumen:

Ano.

Kněz:

Chcete, aby Vás hřích nikdy neovládl, a zříkáte se proto všeho, co k němu láká?

Katechumen:

Ano.

Kněz:

Zříkáte se tedy zlého ducha a všeho, co působí a čím se pyšní?

Katechumen:

Ano.

Kněz:

N., věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Katechumen:

Věřím.

Kněz:

Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie vždy Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí po pravici Otcově?

Katechumen:

Věřím.

Kněz:

Věříte v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

Katechumen:

Věřím.

Kněz:

Tak věříme. Tak věří svatá církev. A tuto víru vyznáváme a tato víra je naší slávou v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Všichni:

Amen.

Nyní nastává vlastní křest. Kněz požádá kmotra, aby vložil pravou ruku na pravé rameno katechumena. Poté kněz přistoupí s křestní vodou ke katechumenovi a říká:

N., já Vás křtím ve jménu Otce
i Syna
i Ducha svatého.

Následuje obřad pomazání křížmem. Kněz říká:

Milý(á) N., všemohoucí Bůh Vás vysvobodil z hříchu, dal Vám život z vody a z Ducha svatého, přijal Vás do společenství svého lidu. A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále, označuje posvátným olejem – svatým křížmem – také Vás, neboť od této chvíle patříte ke Kristu na věky věků.

Pokřtěný odpoví:

Amen.

Kněz nyní maže křížmem pokřtěného na temeni hlavy, nic přitom neříká.

Kněz dále říká:

Milý(á) N., Bůh Vás oblékl v Krista a učinil z Vás nového člověka. Znamením této důstojnosti je bílé roucho, které nyní dostanete. Doneste je bez poskvrny až před soud našeho Pána Ježíše Krista, abyste měl(a) život věčný.

Pokřtěný odpoví:

Amen.

Kněz nyní předává pokřtěnému bílé křestní roucho, nic přitom neříká.

Kněz dále říká:

A nyní prosím kmotra (kmotru), aby rozsvítil(a) od velikonočního paškálu křestní svíci, a předal(a) ji svému kmotřenci (své kmotřence).

Kněz nyní předává kmotrovi křestní svíci. Kmotr tuto svíci rozsvítí od paškálu a předá ji svému svěřenci. Jakmile má pokřtěný ve svých rukou hořící svíci, kněz říká:

Milý(á) N., kráčejte vždycky ve světle Kristově, žijte z víry až do konce, a až Kristus přijde ve své slávě, vyjděte mu vstříc se všemi svatými a vejďte do království věčného.

Pokřtěný odpoví:

Amen.

POUZE, POKUD SE BUDE UDÍLET SVÁTOST BIŘMOVÁNÍ:

Nyní celebrant pokřtěného osloví těmito slovy:

Všemohoucí Bůh vás vysvobodil z hříchu, dal vám život z vody a z Ducha svatého a přijal vás do společenství svého lidu. A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále, chce označit posvátným olejem také vás, abyste měl(a) jeho Ducha; toho Ducha, kterého seslal Pán Ježíš o letnicích na apoštoly a který přebývá v jejich nástupcích a v těch, kteří skrze ně uvěřili.

Nyní vám bude **ve svátosti biřmování** vtisknuta pečeť daru Ducha svatého, abyste byl(a) naplněn(a) jeho silou, byl(a) podoben (podobna) Kristu a vydával(a) svědectví o jeho smrti a vzkříšení, abyste byl(a) opravdovým členem (opravdovou členkou) jeho církve a aby se šířilo království Boží také skrze vaši víru a skrze vaši lásku.

Potom celebrant se sepjatýma rukama, obrácen k lidu, říká:

Bratři a sestry,
skrze svatý křest dal všemohoucí Otec
tomuto našemu bratru (této naší sestře) život věčný.
Modleme se,
aby mu (jí) dal plnost svého svatého Ducha,
aby ho (ji) svým Duchem pomazal
a potvrdil jeho (její) poslání,
jako pomazal a potvrdil svého Syna,
našeho Pána Ježíše Krista.

A všichni se chvíli potichu modlí.

Po chvíli tiché modlitby celebrant vztáhne obě ruce nad biřmovance a říká:

Všemohoucí Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista,
tys dal ve svatém křtu tomuto svému služebníku (této své služebnici)
odpuštění hříchů a život věčný.
Sešli na něj (na ni) svého Ducha Utěšitele:
dej mu (jí) ducha moudrosti a rozumu,
ducha rady a síly,
ducha poznání a lásky,
a naplň ho (ji) duchem bázně před tebou.
Skrze Krista, našeho Pána.

Všichni odpoví:

Amen.

Nyní přistoupí biřmovanec před celebranta. Kmotr(a) položí pravou ruku na pravé rameno biřmovance. Poté se celebrant zeptá biřmovance těmito slovy:

Milý(á) N., jaké biřmovací jméno jste si zvolil(a)?

Biřmovanec odpoví:

N_{biřmovací} .

Ihned po této odpovědi celebrant namočí špičku palce pravé ruky do svatého křížma, položí svou pravici na hlavu biřmovance, a palcem udělá znamení kříže na čele biřmovance. Přitom říká:

N_{biřmovací} , přijměte pečeť daru Ducha svatého.

Biřmovanec odpoví:

Amen.

Ihned poté se celebrant pravou rukou dotkne biřmovancovy tváře a říká:

Pokoj vám.

Nyní celebrant osloví pokřtěné [a biřmované] a jejich kmotry:

Nyní se můžete vrátit na své místo. Posad'te se a ponechte si křestní svíci rozsvícenou.

Celebrant nyní odchází spolu s přísluhujícím k obětnímu stolu a přečte následující komentář:

V tuto chvíli máme všichni vykonat to, nač jsme se celý půst připravovali: obnovit své křestní vyznání. Slavení Velikonoc není jenom vzpomínkou na minulost, ani neznamená jenom to, že Ježíš stále žije ve slávě Otcově. Kristus Ježíš je naše budoucnost, a proto chce teď žít také v nás. A jeho život v nás začíná křtem. Ze křtu máme žít, křest v nás má růst a vydávat svůj užitek. My však víme, že jsme v tom ještě slabí. Je proto třeba se postavit celou svou bytostí za svůj křest, žít z Krista a dělat to, co on od nás očekává. To je úkol na celý život a každým rokem – jak jsme schopni – je třeba se otvírat víc a víc tomu, co s námi na křtu začalo.

Vzpomeňme si teď na svůj křest, zřekněme se všeho zlého, slibme, že chceme sloužit Bohu a vyznejme víru v Ježíše Krista. Tak obnovíme duchovně svůj křest. Všichni povstaneme a na jednotlivé výzvy kněze odpovíme nejdříve třikrát „ANO“, a potom třikrát „VĚŘÍM“. Každý sám za sebe! Odpovíme tedy „Věřím“ – a nikoliv „Věříme“.

Kněz nyní promluví se sepjatýma rukama k věřícím těmito slovy:

My všichni máme účast na Kristově vítězství nad smrtí:

Neboť křtem jsme byli spolu s Kristem pohřbeni,

abychom s Kristem vstali k novému životu.

Proto nyní vykonějme to,

nač jsme se čtyřicet dní připravovali,

a obnovme své křestní vyznání:

Zřekněme se ducha zla

a vyznejme víru v Krista Ježíše,

zřekněme se hříchu a slibme,

že chceme sloužit Bohu v jeho svaté církvi.

Kněz: Chcete tedy žít ve svobodě dětí Božích a zříkáte se proto hříchu?

Všichni: Ano.

Kněz: Chcete, aby vás nikdy hřích neovládl, a zříkáte se proto všeho, co k němu láká?

Všichni: Ano.

Kněz: Zříkáte se tedy ducha zla a všeho, co působí a čím se pyšní?

Všichni: Ano.

Potom kněz pokračuje:

Kněz: Věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Všichni: Věřím.

Kněz: Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie vždy Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí po pravici Otcově?

Všichni: Věřím.

Kněz: Věříte v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

Všichni: Věřím.

Kněz zakončí slovy:

Všemohoucí Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista,

nás vysvobodil z hříchu

a dal nám život z vody a z Ducha svatého.

Kéž v nás svou milost chrání,

abychom byli s Kristem spojeni

na věky věků.

O.: Amen.

Nyní se kněz odebere k ambonu, kde přednese přímluvy. Použije k tomu připravený text „Přímluvy při křtu a prvním sv. přijímání dospělých katechumenů“. Vyznání víry – Credo – se při této mši neříká!

Po skončení přímluv se kněz vrátí od ambonu k obětnímu stolu a přečte následující komentář:

Milovaní bratři a sestry! Nyní nastává poslední, čtvrtá část velikonoční vigilie, a sice **eucharistická bohoslužba**, kdy se naše společná radost dovrší. V této eucharistické bohoslužbě se dnes naposledy, ale nejpravdivěji setkáme se vzkříšeným Kristem. Přijetím proměněného chleba a vína se spojíme s Tělem a Krví vzkříšeného Pána – a to bude osobním setkáním každého z nás s naším Pánem a zárukou našeho vzkříšení při jeho druhém příchodu.

Mše svatá nyní pokračuje obvyklým způsobem přípravou obětních darů. K tomu budeme zpívat první a druhou sloku velikonoční písně č. 403 „Hle vstal již z mrtvých Kristus Pán“.

Po přečtení komentáře pokračuje mše svatá obvyklým způsobem přípravou obětních darů.

•
•
•
•
•

Pozdravení pokoje:

Kněz obrácen k lidu rozepne a znovu sepne ruce, přitom říká:
Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

Lid odpovídá:
I s tebou.

Kněz (nebo jáhen) vyzve věřící:
Pozdravte se navzájem pozdravením pokoje.

Následuje zpěv lidu při lámání hostie:

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, daruj nám pokoj.

Kněz poklekne, vezme hostii, drží ji trochu pozdvihnutou nad kalichem a obrácen k lidu nahlas říká:

Hle, Beránek Boží,
ten, který na sebe vzal hříchy světa.
Blahoslavení, kdo jsou pozváni k večeři Beránkově.

A spolu s lidem pokračuje:

Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel,
ale řekni než slovo, a má duše bude uzdravena.

Nyní kněz přečte následující komentář:

Poté, co kněz přijme Tělo a Krev Páně, budou pozváni ke stolu Páně naši noví prvokomunikanti, aby poprvé ve svém životě přijali Tělo a Krev našeho Pána Ježíše Krista. Prvokomunikanti nejprve přijmou Nejsvětější Tělo Páně, a poté napitím z kalicha Nejdražší Krev Páně. Po prvním svatém přijímání prvokomunikantů bude podáváno svaté přijímání přítomnému Božímu lidu.

*Po přečtení tohoto komentáře přijme kněz obvyklým způsobem Tělo a Krev Páně.
Po chvílce tichého díkyčinění kněz říká:*

Milý(á) N. (milí prvokomunikanti), nyní se přiblížila dlouho toužebně očekávaná chvíle, kdy poprvé ve svém životě přijmete do svého čistého a hořícího srdce Nejsvětější Tělo a Nejdražší Krev našeho Pána Ježíše Krista pod způsoby chleba a vína. **Přistupte, prosím, před obětní stůl.**

*Nyní začnou varhany hrát příslušné sloky písně (3., 4., 5. a 6. sloka písně č. 403).
Prvokomunikanti přistoupí před obětní stůl. Kněz vezme patěnu s hostiemi a podá prvokomunikantům Tělo Páně.*

Poté jde kněz k obětnímu stolu pro kalich a dá prvokomunikantům napít z kalicha Krev Páně.

Po svatém přijímání se prvokomunikanti odeberou na své místo do lavice.

Následuje svaté přijímání věřících obvyklým způsobem.